

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2020

aruandeaasta lõpp: 31.12.2020

nimi: MTÜ Loomus

registrikood: 80222016

tänava/talu nimi, Telliskivi tn 60a/3
maja ja korteri number:

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihnumber: 10412

telefon: +372 53322206

e-posti aadress: info@loomus.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	6
Bilanss	6
Tulemiaruanne	7
Rahavoogude aruanne	8
Netovara muutuste aruanne	9
Raamatupidamise aastaaruande lisad	10
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	10
Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed	11
Lisa 3 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	11
Lisa 4 Materiaalsed põhivarad	12
Lisa 5 Võlad ja ettemaksed	13
Lisa 6 Annetused ja toetused	13
Lisa 7 Mitmesugused tegevuskulud	14
Lisa 8 Tööjõukulud	14
Lisa 9 Seotud osapooled	14
Aruande allkirjad	15

Loomuse tegevusaruanne

Karusloomafarmide keelustamise kampaania

2020. aastal oli MTÜ Loomuse põhiteemaks karusloomafarmide keelustamise edendamine Eestis. Karusloomafarmide keelustamise kampaania on üks meie pikaajalisi kampaaniaid. Jaanuaris korraldasime [suure rongkäigu karusloomade kaitseks](#) ja kohtusime järjepidevalt ja väsimatult poliitikutega ning selgitasime neile karusloomafarmide keelustamise vajadust, lisaks konsulteerisime poliitikutid karusloomafarmide keelustamise küsimuses ja eelnõu koostamisel. Aasta suurim saavutus oli see, et [riigikoogus läbis esimese lugemise eelnõu](#), mis keelustab karusloomafarmid.

Julmusevaba mood

Edendasime ka julmusevaba moodi, mille nimel ei pea karusloomad kannatama ega surema. Rahvusvahelise karusnahavaba programmiga "[Fur Free Retailer](#)", mida Eestis esindab Loomus, liitunud Eesti moeloojate arv on tänavu jõudsalt kasvanud. 2020. aasta lõpuks oli programmiga liitunud juba 60 moeettevõtet, näiteks lisandusid sel aastal [Sokisahtel](#), [astri.ee](#), [Karl Korsar](#), [Iris Janvier](#) ja [Mia&Leela](#).

Lisaks viisime koos EKA tudengitega läbi koostööprojekti "Hea Eesti Asi", kus Loomus tutvustas tudengitele erinevaid loomasõbralikke ja innovatiivseid materjale, mida kasutada nt karusnaha, naha, jms alternatiivina aksessuaaride valmistamisel. Osalesime hiljem ka kollektsoonide tutvustamise ja hindamise komisjonis.

Tegime veebruaris [koostööd Tallinn Dollsiga](#), kes lõi uued heategevuslikud rebasesärgid, kus särgil olev sõnum "animal not enemy" aitab edastada Loomuse ja Tallinn Dollsi sõbrapäevasõnumit, et ka loomad on sõbrad, mitte vaenlased.

Üleskutse: hea soov loomadele

Loomus kutsus märtsikuus üles postitama oma sotsiaalmeediasse [südamlikke soov](#) loomadele teemaviitega #soovloomadele. Meie eesmärk oli levitada südamlikke sõnumeid, et inimesed ei unustaks keerulisel ajal loomi meie kõrval ja ühiskonnas.

Vibujahivastane petitsioon

Kogusime üle 10 000 toetushääle [petitsioonile](#), millega saatsime poliitikutele selge sõnumi, et Eesti ei poolda vibujahi legaliseerimist suurulukitele, tulemus - vibujahti suurulukitele ei legaliseeritud.

Haiuimekeeld

Loomade eestkoste organisatsioon Loomus toetas rahvusvahelise ookeanikaitse organisatsiooni [Sea Shepherd](#) petitsiooni, et ühiselt nõuda Euroopa Liidus haiuimedega kauplemise keelustamist ning suurendada haide kui ohustatud ja oluliste liikide kaitset.

- [Loomuse algatatud petitsioon](#)

Veganluse edendamine

Aitasime korraldada järjekorras juba kümnendat [Taimetoidumessi](#). Tutvustasime inimestele loomasõbralikku eluviisi ning fookuses olid seekord kodumaised tootjad ja ettevõtted.

Oleme iga päev teinud tööd selle nimel, et vegantoit oleks kättesaadav aina rohkematele inimestele. Tegime koostööd toitlustusettevõtetega, et üha rohkem restorane võtaksid menüüsse tervislikud ja maitsvad taimetoidud. Eesmärk on muuta taimetoit kättesaadavamaks ja selle eelistamine lihtsamaks. Meie veganprogrammiga "[Taimsed valikud](#)" on liitunud juba enam kui 75 söögikoha üle Eesti, sh Suur Muna, Steamfunk, 818, Gelato Ladies, Commune Cafe, Veg Machine Tartu, Odeon Bar jne.

Taimseid Valikuid ja muid veganlusega seotud teemasid Loomuses kajastati meedias 55 korda, sh

- [Kümme kuumimat toidutrendi, mis on täiesti vegan!](#)
- [Üle saja tuhande inimese ütleb, et nimetus "taimne burger" neis segadust ei tekita](#)
- [Mida teha, kui su teismeline tuleb ja teatab, et hakkas veganiks?](#)
- [Kas tunned ära, mis on tempeh, seitan või võner?](#)

Lisaks kasvasime Taimsete Valikute sotsiaalmeedia jälgijate arvu Facebookis rohkem kui kolm korda 1108 jälgijalt 3639 jälgijale.

Lisaks andis Loomus vegankuu puhul välja tasuta [retseptikogumiku](#) "Maitsev rännak veganmaailma: 15 lihtsat veganretsepti". Nagu pealkirigi viitab, leiab värskest retseptikogumikust 15 retsepti, mis on jõukohased nii kogunud vegankokale kui köögis alles esimesi katsetusi tegevale taimetoiduhuvilisele.

Kutsusime inimesi üles veetma pühasid loomasõbralikult. Korraldasime Facebookis online-üritused

- ["Munavabad munadepühad"](#),
- ["Lihavabad jaanid 2020"](#) ning
- ["Loomasõbralikud jõulud 2020"](#).

Lisaks toimus aprillis esimene "Loomuse Live" nimeline [toidutegemise koolituse](#), kus meie vabatahtliks Grete Millner rääkis vegankokkamise põhitõdedest, igapäevastest toidutegemise ja -hankimise nipidest ja lihtsamatest retseptidest. on valmis vastama kõikidele küsimustele.

Loengusari „Loomadest kunstimuuseumis“

Koostöös Kadrioru kunstimuuseumi ja Eesti Kennelliiduga korraldasime oktoobris-novembris Laupäevaakadeemia sarja „Loomadest kunstimuuseumis“. Viieosalise loengusarja eesmärk oli aidata senisest paremini mõista loomi ja nende tähendust kultuuris.

Loomasõbralik ilu ehk LILU

Algatasime detsembris täiesti uue [loomasõbraliku ilu töörühma LILU](#), mille eesmärk on muuta kosmeetikatoodete ja iluteenuste tarbijaid loomasõbralikumaks. Tegime töörühmaga eduka jõulukampaania, kuhu kaasasime erinevaid loomasõbralikke koostööpartnereid (C.U.T salong, Beauty by Sevil, h i n g e l e i l u, Veganshop, Bless, Tibrette), et tutvustada tarbijatele julgusevaba ja vegan ilu- ja nahahoolduse toodete/teenuste valikut.

Aktiivne loomade õiguste edendamine meedias

Jätkasime loomade õiguste edendamist Eesti ühiskondlikus debatis ja meedias. Andsime intervjuusid erinevatele meediaväljaannetele ning kirjutasime artikleid mitmetele veebiportaalidele ja paberväljaannetele.

Ajakirjanduses käsitleti Loomust enam kui 450 korda.

- [Insight: in Estonia, environmental activism exists in light version](#)
- [Reporter: Täna on rahvusvaheline karusnahavaba päev!](#)
- [Intervjuu: Martin Garbuz – loodusteadlaste toetusavaldu karusloomafarmide keelustamiseks \(Ärataja\)](#)
- [Intervjuu: Tähistagem jõule loomasõbralikult-Annaliisa Post](#)

Jõudsime loomasõbraliku sõnumiga sotsiaalmeedia kaudu igapäevaselt tuhandete inimesteni

- *Facebook'is keskmine reach päevas üle 8000 ja nädalas üle 40 000.*
- *Kasvatasime Facebook'is jälgijate arvu ligi 16 000 inimeseni.*

Lisaks kajastasime regulaarselt oma tegevust ja loomaõiguste temaatikat Loomuse podcastis [Loomade Hää!](#). Mõned episoodid eelmisest aastast:

- [Meeleavaldus karusloomafarmide keelustamiseks](#)
- [Riigikogu liikmete arvamuste kaardistamine karusloomafarmide teemal](#)
- [Vibujahi petitsioon](#)
- [Vegan kosmeetika](#)

Vabatahtlikud Loomuses (SA Kodanikuühiskonna Sihtkapitali arenguhüpe ja Vabatahtliku sõbra märk)

Aastal 2020 tegelesime Loomuses arenguhüppe projektiga “MTÜ Loomus võimekuse suurendamine läbi vabatahtlike kaasamise”, mida toetas SA Kodanikuühiskonna Sihtkapital 15 857,22 euroga. Projekt kestis kuni 31.12.2020.

Projekti eesmärk oli Loomuse võimekuse suurendamine läbi vabatahtlike kaasamise. Projekti käigus kirjeldati ja dokumenteeriti vabatahtlike haldamise protsessid, mida kasutatakse edasi ka peale projekti lõppu, tagades sellega vabatahtlike efektiivse kaasamise jätkusuutlikkus. Lisaks loodi vabatahtlike rohkem motiveeriv ja kaasav keskkond. Samuti töötati välja plaan, kuidas toetada vabatahtlike isiklikku ja tööalast arengut, et nad jääksid Loomusega pikemaks ajaks seotuks. Projekti käigus pandi suurt rõhku lisaks olemasolevate vabatahtlike kaasatuna hoidmisele ja arendamisele ka uute vabatahtlike otsimisele.

Pälvisime [vabatahtliku sõbra märgi](#), mille andsid meile üle Eesti Külaliikumine Kodukant ja rahvastikuminister Riina Solman.

- [Tule vabatahtlikuks leht Loomuse kodulehel](#)
- [Loomusele anti üle vabatahtliku sõbra märgis](#)

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2020	31.12.2019	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	16 854	24 035	
Nõuded ja ettemaksud	1 082	1 288	2
Kokku käibevarad	17 936	25 323	
Põhivarad			
Materiaalsed põhivarad	9	189	4
Kokku põhivarad	9	189	
Kokku varad	17 945	25 512	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksud	9 413	14 680	5
Kokku lühiajalised kohustised	9 413	14 680	
Kokku kohustised	9 413	14 680	
Netovara			
Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	19	19	
Eelmiste perioodide akumulieeritud tulem	10 813	26 440	
Aruandeaasta tulem	-2 300	-15 627	
Kokku netovara	8 532	10 832	
Kokku kohustised ja netovara	17 945	25 512	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2020	2019	Lisa nr
Tulud			
Liikmetelt saadud tasud	325	0	
Annetused ja toetused	66 540	61 521	6
Tulu ettevõtlusest	240	732	
Kokku tulud	67 105	62 253	
Kulud			
Sihotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-4 583	-9 902	
Mitmesugused tegevuskulud	-21 854	-27 389	7
Tööjõukulud	-42 719	-40 268	8
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-180	-204	4
Muud kulud	-70	-117	
Kokku kulud	-69 406	-77 880	
Põhitegevuse tulem	-2 301	-15 627	
Intressitulud	1	0	
Aruandeaasta tulem	-2 300	-15 627	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2020	2019
Rahavood põhitegevusest		
Põhitegevuse tulem	-2 301	-15 627
Korrigeerimised		
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	180	204
Kasum (kahjum) põhivarade müügist	0	60
Muud korrigeerimised	0	1
Kokku korrigeerimised	180	265
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	206	-447
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	-5 267	11 514
Laekunud intressid	1	0
Kokku rahavood põhitegevusest	-7 181	-4 295
Kokku rahavood	-7 181	-4 295
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	24 035	28 330
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-7 181	-4 295
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	16 854	24 035

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

			Kokku netovara
	Sihtkapital/ Osakapital nimiväärtuses/ ReserVKapital	Akumuleeritud tulem	
31.12.2018	19	26 440	26 459
Aruandeaasta tulem		-15 627	-15 627
31.12.2019	19	10 813	10 832
Aruandeaasta tulem		-2 300	-2 300
31.12.2020	19	8 513	8 532

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

MTÜ LOOMUS 2020. a. raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga, mis tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestus- ja aruandluse põhimõtetele, mille põhinõuded on kehtestatud raamatupidamise seaduses ja mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna juhendid. Aruanne on koostatud eurodes.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

MTÜ LOOMUS võtab arvele materiaalse põhivara, mille maksumus on üle 300 euro ja kasutusiga üle 2 aasta. Põhivara amortiseeritakse vastavalt tema kasulikule elueale.

Tulud

Mittetulundusühingu tulud on jagatud toetusteks ja tuludeks majandustegevusest. Toetused omakorda kajastatakse toetuse andjate lõikes ning otstarbe järgi (sihtotstarbelised ja mitte-sihtotstarbelised).

Sihtotstarbelised tulud võetakse üldiselt tuludesse selles perioodis, millal tekivad projektiga seotud kulud.

Kulud

Aruandeperioodi kulude hulka kuuluvad siht-finantseeritud projektide otsekulud, mitmesugused tegevuskulud, tööjõu kulud, põhivara kulum, valuutakursi muutustest tingitud kahjum, kahjum põhivara müügist, aruandeperioodi intressid, viivised ja muud kulud.

Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2020	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	225	225
Ostjatelt laekumata arved	225	225
Nõuded seotud osapoolte vastu	43	43
Muud nõuded	97	97
Viitlaekumised	97	97
Ettemaksed	237	237
Tulevaste perioodide kulud	18	18
Muud makstud ettemaksed	219	219
Üüri tagatisraha	480	480
Kokku nõuded ja ettemaksed	1 082	1 082
	31.12.2019	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	365	365
Ostjatelt laekumata arved	365	365
Muud nõuded	83	83
Viitlaekumised	83	83
Ettemaksed	360	360
Tulevaste perioodide kulud	360	360
Üüri tagatisraha	480	480
Kokku nõuded ja ettemaksed	1 288	1 288

Lisa 3 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2020		31.12.2019	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Üksikisiku tulumaks	0	242	0	271
Sotsiaalmaks	0	586	0	797
Kohustuslik kogumispension	0	42	0	55
Töötuskindlustusmaksed	0	50	0	66
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	0	920	0	1 189

Lisa 4 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

				Kokku
	Arvutid ja arvutisüsteemid	Muud masinad ja seadmed	Masinad ja seadmed	
31.12.2018				
Soetusmaksumus	909	724	1 633	1 633
Akumuleeritud kulum	-540	-640	-1 180	-1 180
Jääkmaksumus	369	84	453	453
Amortisatsioonikulu	-180	-24	-204	-204
Muud muutused		-60	-60	-60
31.12.2019				
Soetusmaksumus	909	0	909	909
Akumuleeritud kulum	-720	0	-720	-720
Jääkmaksumus	189	0	189	189
Amortisatsioonikulu	-180		-180	-180
31.12.2020				
Soetusmaksumus	909	0	909	909
Akumuleeritud kulum	-900	0	-900	-900
Jääkmaksumus	9	0	9	9

Lisa 5 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2020	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	358	358	
Võlad töövõtjatele		0	
Maksuvõlad	920	920	3
Saadud ettemaksed	8 135	8 135	
Tulevaste perioodide tulud	8 135	8 135	
Kokku võlad ja ettemaksed	9 413	9 413	
	31.12.2019	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	792	792	
Võlad töövõtjatele	491	491	
Maksuvõlad	1 189	1 189	3
Saadud ettemaksed	12 208	12 208	
Tulevaste perioodide tulud	12 033	12 033	
Muud saadud ettemaksed	175	175	
Kokku võlad ja ettemaksed	14 680	14 680	

Lisa 6 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2020	2019
Mittesihotatsatabelised annetused ja toetused	24 908	29 664
Fur Free Alliance tegevustoetus	2 000	0
Fish Grant tegevustoetus	0	3 500
Tegevustoetus Djurens Ratt	0	10 000
Swedbank annetuskeskond	15 931	15 238
KÜSK reisisoetus	0	526
Loomaõiguste konverentsi läbiviimiseks	0	1 170
KÜSK projektide toetus	15 857	1 062
Proveg International Inc. tegevustoetus	7 265	361
Töötukassa palgatoetus	579	0
Kokku annetused ja toetused	66 540	61 521

Rahalised ja mitterahalised annetused	2020	2019
Rahaline annetus	66 540	61 521
Kokku annetused ja toetused	66 540	61 521

Lisa 7 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2020	2019
Üür ja rent	-7 258	-7 278
Mitmesugused bürookulud	-3 215	-2 115
Lähetuskulud	-491	-6 200
Reklaam	-4 146	-1 824
Transpordikulud	-463	-106
Loomade toit	0	-958
Loomade raviteenused	0	-759
Ürituste korralduskulud	-5 549	-8 149
Muud	-732	0
Kokku mitmesugused tegevuskulud	-21 854	-27 389

Lisa 8 Tööjõukulud

(eurodes)

	2020	2019
Palgakulu	-33 132	-31 633
Sotsiaalmaksud	-9 587	-8 635
Kokku tööjõukulud	-42 719	-40 268
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	2	2

Lisa 9 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2020	31.12.2019
Füüsilisest isikust liikmete arv	56	57

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2020		31.12.2019	
	Nõuded	Kohustised	Nõuded	Kohustised
Asutajad ja liikmed	43	0	0	491

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2020	2019
Arvestatud tasu	1 450	6 910

MTÜ Loomus juhatus koosnes 2020 aastal ühest liikmest. Mingeid soodustusi ega garantiisid ei ole juhatuse liikmele ette nähtud ei tähtaja möödumisel ega tagasiastumisel.

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 21.06.2021

MTÜ Loomus (registrikood: 80222016) 01.01.2020 - 31.12.2020 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
SIRLI SPELMAN	Juhatuse liige	25.06.2021
Resolutsioon:	Majandusaasta aruanne kinnitatud.	
ANU TENSING	Juhatuse liige	25.06.2021
ANNALIISA POST	Juhatuse liige	28.06.2021

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Keskkonna- ja looduskaitseühendused	94996	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Mobiiltelefon	+372 53322206
E-posti aadress	info@loomus.ee